Тақризи

Муқарризи расмӣ, доктори илмҳои тиб, профессори кафедраи “Фаннҳои клиникӣ”-и Донишкадаи Алфраганус

Пулатова Барно Ҷӯрахоновна, ба кори диссертатсионии Абдул Қоҳир Қодирӣ дар мавзуи: «Роҳҳои оптимизатсияи ташхис, пешгирӣ ва табобати омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз руйи ихтисосхои 6D110114 - Стоматология, 6D110112 - Саратоншиносӣ ба ҳимоя пешниҳод шудааст.

Муҳимият. Яке аз масъалаҳои муҳими ҷарроҳии ҷоғу-рӯй ва саратоншиносӣ - сари вақт ташхис ва арзёбии самаранокии табобати омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар (ОРМҶРГГКС) мебошад, ки дар натиҷаи нуқсонҳои модарзодии рагҳои хунгард ва ҷароҳатҳои ОРМҶРГГКС ба вуҷуд меоянд. Он дар давраи кӯдакӣ ва калонсолӣ зоҳир мешавад [Базаров Д.В., 2016; Базаров Н.И., 2013-2017] Ташхиси шаклхои сатҳии омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй одатан мушкил нест. Усулҳои қаблан номбаршудаи муоинаи бемор, инчунин истифодаи ташхиси ултрасадо дар гузаронидани ташхиси дифференсиалии ОРМҶРГГКС кӯмаки калон мерасонанд, аммо истифодаи усули охирин барои муайян кардани ҳаҷм, паҳншавӣ ва арзёбии самаранокии усулҳои гуногуни табобати қаблан гузаронидашуда дар адабиёти илмӣ пайдо нашудааст.

Дар айни замон намудҳои зерини табобати ОРМҶРГГКС мавҷуданд: а) табобати шуоӣ ва склерозкунанда; б) усули ҷарроҳӣ ва комбиникӣ; в) электрокоагуляция, криодестраксия; г) ҷарроҳии лазерӣ; д) усулҳои ортопедӣ (дастгоҳҳои гуногуни компрессионӣ) [Базаров Д.В. 2016; ва дигарон, 1997-2013; Воробьёв., Ю.И., Надточий, А.Г. 1990; Дусмуратов А.М. 1984-2013; Marunick et al., M.T. 1992; Salvatietal., M. 1993].

Ҳамин тариқ, то имрӯз маълумот дар бораи омилҳои хатар, натиҷабахшии усулҳои муосири ташхис, пешгирӣ ва самаранокии усулҳои табобати ОРМҶРГГКС ба таври кофӣ омӯхта нашудааст.

Ҳолатҳои дар боло зикршуда идомаи ҷустуҷӯро барои беҳтар кардани пешгирӣ, ташхис ва табобати ОРМҶРГГКС водор мекунанд. Мақсади кор такмил додани ташхис, пешгирӣ ва табобати беморони гирифтори омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар буд. Кори диссертатсионии Абдулқоҳир Қодирӣ бахшида шудааст ба: а) омӯзиши

муроҷиатҳои беморон, зуҳуроти зуд-зуд ва вазни холиси омосҳои хушсифати рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар дар сохтори омосҳои сар ва гардан;

б) баррасии хусусиятҳои клиникӣ ва анамнестикӣ, зуҳуроти морфологӣ, паҳншавӣ, нақши омилҳои хавф дар инкишоф, пешгирии аввалия, алгоритми ташхис, табобати омосҳои хушсифати рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар (ОХРМҶРГГКС);

в) иттилоотнокии баланди усулҳои клиникӣ, рентгенологӣ, ултрасадоӣ ва морфологӣ дар ташхиси ОХРМҶРГГКС асоснок карда шудааст;

г) гузаронидани арзёбии муқоисавии самаранокии табобати ОХРМҶРГГКС. Дар асоси тадқиқот тавсияҳо, алгоритмҳо ва усулҳои такмили ташхис, пешгирӣ ва табобати ОХРМҶРГГКС таҳия карда шудаанд.

Кори диссертатсионӣ дар доираи корҳои илмии кафедраи саратоншиносӣ, ташхиси шуоӣ ва табобати шуоии Муассисаи давлатии таълимии "ДДТТ ба номи А. Абуалӣ ибни Сино" дар заминаи МД «МҶИС» ВТ ва ҲИА ҶТ, дар доираи «Барномаи миллии мубориза бар зидди саратон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023-2030» ва дар чорчӯбаи Мавзӯи тадқиқоти МД "Пажӯишгоҳи илмӣ-клиникии стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу-рӯй" «Ташаккули равишҳои инноватсионии пешгирӣ ва ташхиси бемориҳои ковокии даҳон», бақайдгирии давлатии № 0117TJ00822 буда, ба феҳристи самтҳои афзалиятноки тадқиқоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил карда шудааст (Барномаи рушди инноватсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 227 аз 30 апрели соли 2011 тасдиқ карда шудааст).

Навоварии илмии кор дар он аст, ки бори аввал дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар асоси муроҷиат басомад ва вазни холиси омосҳои хушсифати рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар дар сохтори омосҳои сар ва гардан таҳқиқ карда шуд.

Хусусиятҳои клиникӣ, анамнезии зуҳуроти морфологӣ, паҳншавӣ, нақши омилҳои хатар дар пайдоиш, пешгирии аввалиндараҷа, алгоритми ташхис ва табобатии омосҳои хушсифати рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар (ОХРМҶРГГКС) баррасӣ карда шуданд.

Иттилоотнокии баланди усулҳои клиникӣ, рентгенологӣ, ултрасадоӣ, морфологӣ дар ташхиси ОХРМҶРГГКС исбот карда шудааст.

Баҳогузории муқоисавии самаранокии табобати ОХРМҶРГГКС гузаронида шуд. Дар асоси таҳқиқоти гузаронидашуда тавсияҳо, алгоритм ва усулҳои беҳтарсозии ташхис ва пешгирӣ хангоми табобати ОХРМҶРГГКС таҳия гардид.

Диссертатсия дар 163 саҳифаи матни компютерӣ бо ҳуруфи Times New Roman бо ҳуруфи 14 пешниҳод шудааст ва аз: муқаддима, шарҳи адабиёт, тавсифи мавод ва усулҳои тадқиқот, 4 боб ва натиҷаҳои таҳқиқоти хусусӣ ва муҳокимаи онҳо, хулоса ва рӯйхати адабиёт иборат аст. Рӯйхати адабиёти илмӣ 104 манбаъро дар бар мегирад, ки аз онҳо: 38 ба забони русӣ ва 104 ба забонҳои хориҷӣ мебошанд. Дар рисола 39 расм ва 6 чадвал оварда шудааст. Дар муқаддимаи рисола аҳамияти кор асоснок карда шуда, ҳадаф муайян карда шуда, вазифаҳои тадқиқот мураттаб карда шуда, унсурҳои навоварии илмӣ ва аҳамияти амалии кор нишон дода шуда, муқаррароти асосии ба ҳимоя пешниҳодшуда нишон дода шудаанд.

Дар тафсири адабиёт маълумотхое оварда шудаанд, ки ба проблемаҳои амалияи клиникӣ, ташхис, табобати омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар (ОРМҶРГГКС) бахшида шудаанд. Дар боби дуюми «Мавод ва методҳои таҳқиқот» муаллиф ба усулҳои муоинаи беморони ОХРМҶРГГКС, тавсифи методология ва таҳлили усулҳои муосир ва инноватсионии татбиқи тадқиқот ва табобат, инчунин таҳлили омории мавод диққати махсус медиҳад. Боби сеюми рисола ба хусусиятҳои зуҳуроти клиникӣ, нақши омилҳои хавф дар инкишоф ва алгоритми пешгирӣ, ташхиси омосҳои хушсифати рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар ва дигар ҷойгиршавиҳо бахшида шудааст. Дар байни 6,750 (100%) беморони гирифтори ОРМҶРГГКС, 80 (1,18%) беморони гирифтори омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар ва дигар ҷойгиршавиҳо ташхис карда шуданд (ОРМҶРГГКСДҶ). Дар байни 80 (100%) беморони гирифтори ОРМҶРГГКСДҶ, 55 (69%) омосҳои хушсифати рагӣ дар пӯсти мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар (ОХРМҶРГГКС) ҷойгиршуда буданд, ки баъдан ба гурӯҳи дуюми беморон (асосӣ) таъин карда шуданд. ОХРМҶРГГКС аксар вақт дар кӯдакони ширмак, кӯдакони хурдсол ва ба балоғатрасида вомехӯрд, ки ҳангоми пешгирии ибтидоӣ бояд ба назар гирифта шаванд.

Таҳлили ҷойгиршавӣ дар байни 25 (100%) омосҳои хушсифати рагҳои пӯст дар дигар қисмҳои бадан (гурӯҳи III) муайян карда шуд: асосан дар 76%

беморон дар пӯст, тана ва узвҳои боло ҷойгир шудаанд, ки бояд ҳангоми мониторинги пеш аз таваллуд ва пас аз таваллуд ба назар гирифта шаванд. Вобаста ОХРПДҚБ ба сохтори морфологиашон 88% беморон шаклҳои омехта ва кавернозии омосҳои рагӣ доштанд, ки бо афзоиши инфильтратӣ ба сохторҳои анатомии атроф шадидтар пеш мераванд ва табобаташ то андозае душвор аст, ки ҳангоми таҳияи тактикаи табобат бояд ба назар гирифта шаванд. 12% беморони боқимонда шаклҳои капиллярӣ ва гемангиома доштанд, ки нисбатан мусоид буданд. Дар байни 25 (100%) беморони гирифтори ОХРПДҚБ, 16 (64%) беморон бемориҳои гуногуни ҳамроҳшавандаи пайдоиши илтиҳобӣ, камхунии дараҷаи гуногун, энсефалопатия ва рахит доштанд. Ҳамаи ин маълумотҳо оид ба бемориҳои ҳамроҳ барои муайян кардани омилҳои хавф ҳамчун маркери инкишофи омосҳои хушсифати рагии пӯст дар дигар қисмҳои бадан ба назар гирифта шуданд.

Дар давраи пас аз ҷарроҳӣ ҳамаи намунаҳои макроскопӣ дар 25 (100%) беморони ОХРПДҚБ аз ташхиси морфологӣ гузаронида шуда, дар 11 (44%) бемор шакли омехтаи гемангиома, 11 (44%) беморон шакли кавернозии гемангиома ошкор карда шуданд, дар 3 (12%) бемор шакли капиллярии гемангиома муайян карда шуд. ТУС дар байни 25 (100%) беморони ОХРПДҚБ дар 22 (88%) беморон пеш аз табобат гузаронида шуд, ки ин имкон дод, ки қабати анатомӣ ва топографӣ ба қабат аз пӯст сар карда то мушакҳо, дараҷаи раванди ангиоматозӣ муайян карда шавад.

Эътимоднокии мувофиқати хулосаи ултрасадо бо усулҳои клиникӣ ва морфологӣ дар 18 (84%) беморони гирифтори ОХРПДҚБ мувофиқ буд. Илова бар ин, ташхиси ултрасадо имкон дод, ки самаранокии табобат дар 12 (48%) беморони гирифтори ОХРПДҚБ баҳо дода шавад. Эътимоднокии мувофиқати хулосаҳои ултрасадо бо усулҳои клиникӣ ва морфологӣ пас аз табобат дар 10 (84%) беморони гирифтори ОХРПДҚБ мувофиқ буд. Тавассути таҳлили бисёрфактории омилҳои гуногуни хавф дар рушди модарон ва кӯдакони ДСОКОСПО, се гурӯҳи хавф шартан муайян карда шуданд. Асосан, дар байни ОХРПДҚБ, 40% беморон дараҷаи якуми омилҳои хавф (ГР[1]) доштанд ва аз ин рӯ онҳо танҳо барои суст кардани таъсири омилҳои хавф заруранд ва мониторинги ултрасадо дар давраи ҳомиладории ҳомиладорӣ низ зарур аст, ки ба сари вақт муайян кардани ОХРПДҚБ нигаронида шудааст.

Дараҷаи дуюм ва сеюми омилҳои хавф (ГР^2 ва ГР^3) дар ОХРПДҚБ 60 фоизро ташкил дод, аз ин рӯ, беморони ба ГР^2 ва ГР^3 дохилшуда аз муоинаи клиникӣ ва мушоҳидаи динамикии ҳар семоҳа бо иштироки неонатологҳо, момодояҳо, момопизишкҳо, ҷарроҳони чашм, педиатрҳо ва чарроҳҳои ҷоғу-рӯи кӯдакона гузаронида мешаванд. Алгоритми пешгирӣ ва ташхиси ОХРПДҚБ таҳия ва дар амалияи клиникӣ ҷорӣ карда шудааст. Боби чоруми рисола ба арзёбии муқоисавии натиҷаҳои ташхис, омилҳои хавф ва алгоритми муолиҷаи омосҳои хушсифати рагӣ дар пӯсти мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар бахшида шудааст. Алгоритми табобати ОХРМҶРГГКС таҳия ва дар амалияи клиникӣ ҷорӣ карда шудааст.

Диссертатсия бо натиҷаҳои асосии илмӣ ва тавсияҳо барои истифодаи амалӣ анҷом меёбад. Аз ҷониби Муаллиф оид ба мавзӯи диссертатсия 14 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 9 мақолаи илмӣ, 1 фишурда, 1 дастури методӣ, 1 пешниҳоди рационализаторӣ, 2 ихтироот нашр карда шудааст.

Хулоса.

Кори диссертатсионии Абдулқоҳир Қодирӣ дар мавзуи «Роҳҳои оптимизатсияи ташхис, пешгирӣ, ва табобати омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисосҳои: 6D110114 - Стоматология, 6D110112 Саратоншиносӣ кори илмию тахассусии анҷомёфта мебошад, ки дар асоси натиҷаҳои тадқиқоти илмии муаллиф роҳи ҳалли масъалаҳои илмию амалӣ барои беҳтар намудани натиҷаҳои ташхис, пешгирӣ ва табобати омосҳои рагӣ дар пӯсти мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ёфт шудааст.

Натиҷаҳои бадастомада, дар навбати худ, барои таҳияи тавсияҳо оид ба ташхис, пешгирӣ ва табобати омосҳои рагӣ дар пӯсти мавзеи ҷоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон замина фароҳам оварда, инчунин дар соҳаи амалии тандурустӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аҳамияти калон доранд.

Кори диссертатсионӣ аз ҷиҳати аҳамияти худ, навоварии натиҷаҳои бадастомада, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ дошта, кори илмию тахассусии мустақилона анҷомёфта мебошад ба талаботи рисолаҳо мувофиқат мекунад, ба талаботи боби 3 банди 31,33,34 “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо

Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №267 аз 30 июни соли 2021 тасдиқ шудааст (бо ворид намудани тағйиру иловаҳо аз 30 июни соли 2023, №295) ва барои диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисосхои 6D110114 - Стоматология, 6D110112 – Саратоншиносӣ тавсия мешавад.

Муқарризи расмӣ, доктори илмҳои тиб,
профессори кафедраи “Фаннҳои клиникӣ”-и
Донишкадаи Алфраганус, Ҷумҳурии Ӯзбекистон
25.11.2024с /имзо/ Пулатова Б.Ҷ.

Тарҷумаи матни мӯҳр: Муасссисаи ғайридавлатии таълимӣ “Донишкадаи Алфраганус” Факултаи тиббиёт**

Имзои доктори илмҳои тиб, профессор Пулатова Б.Ҷ. тасдиқ карда шуд
Сардори шӯъбаи кадрҳо /имзо/ Мусаев Ш.К.

Тарҷумаи матни мӯҳр

Муасссисаи ғайридавлатии таълимӣ “Донишкадаи Алфраганус” Шӯъбаи кадрҳо*

Маълумоти тамосӣ:

Вазорати маълумоти олӣ, илм ва инноватсияи Ҷумҳурии Ӯзбекистон, Шаҳри Тошканд, Донишгоҳи Алфраганус

Ноҳияи Юнусобод, кӯчаи Юқори Қорақамиш, 2А

Тел: (+99878) 122-75-57

E-mail: info@alfraganusuniversity.uz https://www.afu.uz

0302402

Intourist
БЮРО ПЕРЕВОДА ДОКУМЕНТОВ
Общество с ограниченной ответственностью «ИНТУРИСТ» Limited Liability Company «INTOURIST»

ТАРҶУМА ДУРУСТ АСТ
TRANSLATION IS CORRECT
ПЕРЕВОД ВЕРЕН

Data 12.12.24 Signature/ Translator

Address:37/1, Bokhtar str, Tajikistan Dushanbe.
Tel: +992 93 862 0000 +992 90 109 0000

Город Душанбе,

Республика Таджикистан

12.12.2024 года. Я, ЗУВАЙДЗОДА ДЖ.А, Государственный нотариус Главной государственной нотариальной конторы Министерства юстиции Республики Таджикистан, свидетельствую подлинность подписи, сделанной переводчиком Джураевой Умедой Зайнуддиновной в моем присутствии. Личность установлена.

Зарегистрировано в реестре за № 11-Д 38770

Взыскано государственной пошлины: 10

Государственный нотариус

Пронумеровано, прошнуровано и скреплено печатью на 1 листах